

въ водѣ, у коуж-то да ся растопи соль, варь и стипца и да стои въ неж нѣколко дни; послѣ ся изважда, измыва ся и ся суши. Съ тоя начинъ ся уничтожывать семена-та на главнѣ-тѣ. Тыя вредны растенія имѣть голѣмъ способность да живѣють въ различни температуры и земли, и лесно ся прѣносятъ отъ вѣтрове-ты отъ еднѣ странѣ въ другѣ. Нѣкон-си отъ тѣхъ живѣють и по животны-ты; тѣмъ напр. *бощишисъ* и *босіана* (гѣбица), коя-то живѣе въ тѣло-то на бубицы-ты, отъ коуж-то послѣдни-ты погынвуть съ цѣлы колоніи.

2) Ж и в о т н ы .

Има такыя микроскопическы животны, кои-то правять образователно дѣйствіе на земнѣ-тѣ корѣ; слѣдователно тѣ сѣ интересны не само въ това, че запознаваніе-то съ тѣхъ ни съобщава нравственнѣ ползѣ, нѣ и плодѣ-тѣ на образователно-то имѣ дѣйствіе дава ни и матеріалнѣ ползѣ. Тѣмъ напр. тѣло-то на едны животны изработва камъно вещество, кое-то става за покрывалце на него, и, като измрѣть, оставять дебели пластове на земнѣ-тѣ корѣ. Такыя животны сѣ направили мѣла (тебешира, отъ кой-то послѣ отъ силнѣ температурѣ станѣль мермерѣ-тѣ), камѣкъ за гладило и варливи-ти камѣніе. По брѣгове-ты на Срѣдиземно и Черно-Моря ся намирають камѣніе, кои-то рѣжять съ тріонѣ и гы правять на кырпичи, отъ кои-то градыть кѣщи, маазы и пр. Много градове сѣ направени отъ подобны малыя и невидимы животны. И до днесъ ся правять въ океаны-ты цѣлы острова (атола и рыфы) отъ казаны-ты.

А пакѣ има нѣкон, кои-то правять и драгоцѣнны камѣніе, какво-то мерджанѣ-тѣ (коралѣ). Животно-то, кое-то работи мерджана, ся наричѣ *полипѣ*. Коралли-ты имѣть видѣ на дрьво. Вода-та, каква-то и да е на вкусѣ, сир. была солена или сладка или горчива, всегда съдърѣ въ себе-си подобны невидимы животны, кои-то ся наричють *инфузоріи* (наливны).

ЗА СВРѢСКѢ-ТѢ МЕЖДУ ОРѢДНЫИ МІРѢ И МРѢТВѢ-ТѢ ПРИРОДѢ.

Знае ся, че растенія-та извличють съ кореніе-ты си изъ земнѣ-тѣ чѣсть отъ своѣ-тѣ хранѣ, коя-то състои отъ мине-